

FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO
ODDELEK ZA MATEMATIKO IN MEHANIKO, PRAKTIČNA MATEMATIKA
STATISTIKA
4. KOLOKVIJ
24. MAJ 2001

IME IN PRIIMEK: _____ VPISNA ŠT:

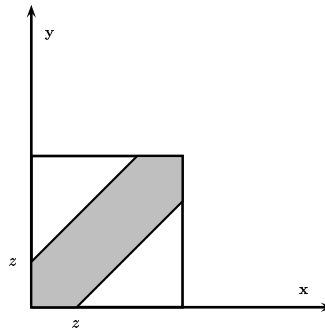
--	--	--	--	--	--	--	--

NAVODILA

Pazljivo preberite besedilo naloge, preden se lotite reševanja. Naloge so 4, na razpolago pa imate 90 minut.

Naloga	a.	b.	
1.			
2.			
3.			
4.			
Skupaj			

1. (30) Na kvadratu s stranico $a = 1$ naključno izberemo točko. Označimo z X in Y koordinati izbrane točke in definirajmo $Z = |X - Y|$.

Sl. 1 Množica točk, za katere je $|x - y| \leq z$.

- a. (15) Poiščite gostoto slučajne spremenljivke Z .

Namig: Množica točk na kvadratu, za katere je $|x - y| \leq z$ za nek $z \in (0, 1)$ je take oblike kot osenčena množica na sliki 1.

- b. (15) Najdite $E(Z)$, $\text{var}(Z)$ in tak z , da bo $P(Z \leq z) = P(Z \geq z)$.

2. (30) Za $k = 0, 1, \dots$ ter nenegativni števili a in b naj bodo dane vrednosti

$$p_k := \frac{a^{k-1}}{b^{\frac{k}{2}}}.$$

- a. (15) Določi zvezo med številoma a in b , da bodo števila p_k predstavljala verjetnosti $P(X = k)$ neke slučajne spremenljivke X . Izrazi verjetnosti p_k le s parametrom a .
- b. (15) Določi rodovno funkcijo $G_X(s)$ te slučajne spremenljivke, upanje $E(X)$ in varianco $\text{var}(X)$.

3. (25) Naj bo dan proces razvejanja $Z_0, Z_1, \dots$ z rodovno funkcijo

$$G(s) = \frac{1}{(2-s)^2}.$$

a. (15) Izračunajte verjetnost, da bo že 3. generacija brez predstavnikov?

b. (10) Pokažite, da ta rodbina izumre z verjetnostjo $\eta = \frac{3-\sqrt{5}}{2}$.

4. (25) Ponujena vam je naslednja igra na srečo: iz škatle, v kateri je veliko število listkov s števili, lahko naključno izberete 1000 listkov z vračanjem. Če je vsota izbranih števil med vključno a in $a + 100$, dobite stavo, sicer jo izgubite. Število a si lahko še izberete. O škatli veste le to, da je povprečje 0,1 in standardni odklon 1,5811.

a. (15) Kolikšna je približno verjetnost, da boste stavo dobili, če si izberete $a = 0$? Stavo torej dobite, če je vsota med 0 in 100.

b. (10) Katera izbira za a je za vas najugodnejša? Utemeljite in izračunajte verjetnost za dobiček za izbrani a .